DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.684 SOBOTA 8.LIPCA 1944 r. ROK V.

KRYZYS W NIEMIECKIM DOWÓDZTWIE.

Hitler udzielił marsz.von Runstaedt dymisji ze stanowiska naczelnego dowódcy na zachodzie,a w jego miejsce mianował marsz. von Kluge. Von Kluge był od listopada 1941 dowódcą frontu środkowego na Wschodzie, gdzie poniósł szereg klęsk. Wśród sztabu niemieckiego nie cieszy się on dobrą opinią, uważany jest za marnego stratego,a za to sympatyka partii. Moskwa umieściła von Kluga na liście zbrodniarzy wojennych za okrucieństwa popełniane przez niego na ludności cywilnej w Orle.

Marsz.Runstaedt zresztą już drugi raz pozbawiony dowództwa w czasie tej wojny. Pierwszy raz w r.1941,gdy był dowodzącym na południowym froncie rosyjskim. Zastąpił go wtedy gen.Reichenau. W roku 1942 zajęty był przygotowaniem obrony wybrzeży Francji przez inwazją. Cieszy się on dobrą opinią wśród oficerów sztabowych. Pomiędzy nim a Rommlem były ciągłe nieporozumienia,bowiem Runstaedt był zwolennikiem rozegrania batalii z aliantami zdala od wybrzeży inwazyjnych,podczas gdy Rommel wykrwawia wszystkie rezerwy w pierwszej fazie walk inwazyjnych. Rommel jest ulubieńcem Hitlera mimo wszystkich jego niepowodzeń,podczas gdy Runstaedt nie krył nigdy swej niechęci do partii i był wrogiem Hitlera już od roku 1932. Będąc w tym czasie komendantem garnizonu berlińskiego,oświadczył gotowość strzelania do "brunatnych batalionów" NSDAP. W czasie tej wojny Runstaedt ostro krytykował w sztabie wszystkie niefortunne pociągnięcia Hitlera, a obecnie otwarcie głosi swój pogląd,iż wojna jest przegrana i kapitulacja nieuniknioną. Popiera on generałów krytykujących użycie bomb latających jako środka nie mającego nic wspólnego z celami wojennymi, a służącego wyłącznie do podniesienia nastrojów upadłego na duchu społeczeństwa niemieckiego. Sztokholm omawiając te zmiany stwierdza kryzys w O.K.W. wynikły między generalicją a partią. Sfery wojskowe przyszły do przekonania,że klęski na wszystkich frontach i brak rezerw w ludziach i sprzęcie winien spowodować już aktualnie kapitulację dla uniknięcia zupełnego upadku w przepaść,bowiem położenie jest analogiczne jak w październiku 1918. Hitler zaś i partia nie mając nic do stracenia chcą prowadzić wojnę nadal,choćby to miało zakończyć się zatratą niemieckiego narodu.

FRONTY POD ZNAKIEM KLESK NIEMIECKICH.

WSCHOD. - Na całym odcinku środkowym duże postępy wojsk rosyjskich. Na północ od Połocka Rosjanie podchodzą pod Dźwińsk /Dynaburg/ i zdobyli tam 30 miejscowości.- W rej.Połocka pierścień rosyjski zamknął się koło resztek niemieckich trzech korpusów : 12,25 i 39-go. W natarciu na Wilno zdobyto 250 miejscowości,w tym Ostrowiec.- Zewnętrzny pierścień obrony Wilna znajduje się w ogniu rosyjskiej artylerii. Koło Baranowicz,od których oddaleni są Rosjanie o 6 km.,zdobyto 80 miejscowości. Zamknięte w rejonie Mińska wojska niemieckie zostały wycięte lub wzięte do niewoli wraz z generałami Müller-Fullow i von Taub. Na froncie fińskim zdobyto miasto Salmi nad jez.- Ładoga.

Moskwa powtarza wiadomość ze Sztokholmu,że w głównej kwaterze Hitlera odbyła się konferencja dowódców frontu wschodniego. Hitler wydał rozkaz natychmiastowego rzucenia wszystkich odwodów do walki w celu wstrzymania wojsk rosyjskich. Ponadto Moskwa donosi,że w miastach Wilno,Kowno i Baranowicze wybuchło powstanie. Niemcy ogłosili tam stan wojenny.

ZACHOD. - Amerykańska ofenzywa na półwyspie Cherbourg czyni postępy wśród ciężkich walk. Zajęto St.Nicole du Pierre,odbito utracone la Haye de Puits,zdobywając szereg miejscowości wokół tego miasta.Rzeka Vire została sforsowana,Amerykanie idą naprzód. Na zachód i południe od Carentan znaczne zyski terenowe,wojska USA podchodzą pod St.Lo. O lotnisko Carpiquet ciężkie walki. Na odcinku Tilly-Caen spokój. - Rommel zgromadził tu takie siły wojsk niemieckich,że na pięciu kilometrach stoi po kilka dywizji. Jest to największe zgrupowanie wojsk,jakie nawet w wojnie światowej

nie miało miejsca.

Niemcy ewakuowali z Paryża do Nancy - biura administracji cywilnej w okupowanej Francji. Z hotelu "Majestic" wywieziono - dwa temu archiwa gestapo i administracji - Todta.

O.K.W. donosi o rozstrzelaniu 108 żołnierzy francuskiej armii krajowej. Francuski komitet wyzwolenia wydał rozkaz, aby - wzięci do niewoli żołnierze niemieccy byli tak samo traktowani przez armię krajową. - Rząd Anglii popiera stanowisko komitetu, że należy użyć najostrzejszych środków przeciwko łamaniu praw międzynarodowych. Żołnierze francuskiej armii krajowej noszą - opaski armii francuskiej. Min. Eden oświadczył wczoraj w Izbie Gmin, że rząd brytyjski popiera w zupełności starania komitetu - francuskiego, by zapewnić członkom francuskiej A.K. wziętym do niewoli przez Niemców, traktowanie należne żołnierzom armii regularnej. Rząd angielski rozpatruje ten problem bardzo uważnie wspólnie z rządem - francuskim i amerykańskim.

WOJNA LOTNICZA. - Lotnictwo sprzymierzonych bombardowało linie kolejowe we - Francji, z działań nie powróciło 15 maszyn. Dokonano nalotu na Zagł. Ruhry, bombardowano cele między Cherbourgiem a Paryżem oraz - obiekty w rej. la Roche. Wykonano 4.500 lotów bojowych, w tym 1.000 z lotnisk w Normandii. Strącono 32 samoloty niem., tracąc 14 własnych. W nocy dokonano nalotu na Dijon. Amerykanie z baz w Anglii bombardowali Tulon. W drodze powrotnej z Włoch do - Anglii zbombardowali północne Włochy. Moskity atakowały w nocy zachodnie Niemcy i - Zagł. Ruhry, lancastery - Kolonię. Wczoraj - w dzień ponad 1.000 bombowców USA w oto - czeniu setek myśliwców zbombardowało Lipsk Bernburg, Merseburg, Halle, Aschersleben. Brak jeszcze szczegółów. Z baz włoskich 500 bombowców dokonało naloty na fabryki w Oder - thal na Śląsku koło Wrocławia. Wzniecono - olbrzymie pożary. Doszło do walk przy bardzo silnej obronie powietrznej, zestrzelono 75 niem. maszyn, tracąc 6 własnych. Inne eskadry bombardowały Triest, Weronę i północne Włochy. W czerwcu bombowce USA wykonały 25 tys.600 lotów, zrzucając 57.000 ton bomb, - myśliwce zaś 36.000 lotów.

Ponad 1.000 latających fortec bombardowało wyrzutnie w Pas de Calais, zniszczono 11 wyrzutni. Lancastery zaatakowały tory betonowe i hangary, przeznaczone dla dalekonośnych rakiet do bombardowania Anglii. Sześciotonowymi bombami obrócono wszystko w perzynę. Premier Churchill złożył oświadczenie w sprawie bomb latających. Powiedział, że do dnia 6.bm.godz.6 rano Niemcy - wypuścili na Anglię 2.754 latających bomb. Siła podmuchu dokonała licznych zniszczeń, zabite zostały 2.752 osoby, a 8.000 jest - rannych. Stwierdził następnie, że bomby nie wpłyną w żadnym wypadku na działania wojenne. "Niema mowy abyśmy osłabili tempo walk". Na temat ewakuacji Londynu oświadczył: " - Londyn nigdy nie ulegnie, zawsze pozostanie godny swego imienia. Wszyscy pozostaną na swych stanowiskach".

WŁOCHY. - Pod Ankoną zdobyli Polacy - Numana i odparli wszystkie niem. kontrataki poległo tu 3.000 szwabów. O Arezzo trwają - ciężkie walki. Za Sieną zdobyto Fogeliano. Pod Livorno zajęto Monte Catini i Rosignano. Miasto Norcia zostało zdobyte przez - włoskich partyzantów i przekazane aliantom.

POZOGA WOJNY ZBLIZA SIE DO JAPONII.

Waszyngton podał, że latające superfortece zbombardowały w Japonii okręg przemysłowy Sasebo i ważny port Yawata. Potężne formacje amer. floty zaatakowały dwie wyspy w archipelagu wysp Wulkanicznych, mianowicie Iwoshime i Wahashima, oddalone o 1.100 km. od Tokio. Bombardowano je z samolotów - oraz artylerią okrętową. Trzy kontrtorpedowce japońskie zostały zatopione, 2 statki zatopione, szereg dalszych uszkodzono. Zniszczono 25 samolotów jap., straty własne 6 - maszyn. Okręty wojenne USA nie poniosły - żadnych szkód. Na wyspie Saipan zdobyto - stolicę Garapan. Na wyspie Noemfur zrzucono oddziały spadochronowe i wysadzono czołgi. Zdobyto wiele materiału wojennego zwłaszcza artylerii.

OSTATNIE WIADOMOSCI - godz.9.20 rano.

- Wojska rosyjskie dzieli od granicy - litewskiej już tylko odległość wzrokowa. - Wczoraj zdobyto Oszmiany, w Baranowiczach - trwają walki. W Mariampolu wybuchło powstanie. Pierwszym generałem rosyjskim, który - wkroczy wraz z wojskami sowieckimi na teren niemiecki będzie Zyd generał Czernia - kowski, specjalnie w tym celu wyznaczony. -

- W Normandii Amerykanie zdobyli Heurax i podeszli pod St. Jean de Daye. Na drodze do Perriers toczą się walki. Pod Caen bezskuteczne ataki niemieckie.

- Król jugosłowiański Piotr mianował - nowy rząd. Premier Subaczyc jest ministrem spraw zagranicznych i wojny. Skład rządu - tworzy : dwóch Serbów, 2 Chorwatów, 2 Słoweńców i 2 przedstawicieli marsz. Tito.

---oooOOOooo---

Dz.P.684/44

NA NOWYCH TORACH.

Walka o niepodległość Polski wchodzi w stadium ostateczne. Świadoma wola niepodległości,dzięki której naród ani przez chwilę nie załamał się na odcinku walki z okupantem jest jednym z zasadniczych elementów naszego zwycięstwa. Postulaty polskich suwerennych mas ludowych są w tej walce czynnikiem decydującym.

Straszliwe jednak zróżniczkowanie społeczeństwa,poszukiwanie form i zasad mających być z jednej strony wskaźnikiem dla uzyskania wolności,z drugiej zaś mającym za zadanie utrwalenie bytu przyszłych pokoleń,stwarza sytuację,w której najlepsza wola i najszczersze serca trafiają na olbrzymie opory. Dziedzictwo polityczne przekazane nam jako rzeczywistość po upadku drugiej Rzeczypospolitej,potworne zakłamanie przedwojennej elity,zła wola będących w stadium likwidacji klas posiadających,wsteccznictwo i zmużenie,oportunizm i podłota powodują,że mimo bezspornie mocnej postawy mas ludowych sprawa polska na kształt łodzi bez steru tocza się po spiętrzonych falach wojennej zawieruchy.

Odsunięty mocą sanacyjnego dyktatu ludowy trzon narodowego aktywu,jedynie na peryferiach ośrodków politycznej dyspozycji usiłuje wskazać drogę naprawy,usiłuje prostować ścieżki,które partactwem wstecznych sił sanacyjnej elity prowadzą w ślepe zaułki.

Nieśmiałe protesty ludowych działaczy w dobrze zsynchronizowanym endecko-sanacyjnym koncercie robią jedynie wrażenie drobnego dysonansu.

Ugodowa postawa elity chłopskiej utrwala stan zakłamania,anarchii i upadku. Obserwujące z zaniepokojeniem chaos politycznego życia wielkie narodowe rzesze,tracą zaufanie do sterników politycznej nawy, popadając w ideową prostrację.

To też nic dziwnego,że w okresie tego kompletnego chaosu musiała nastąpić pierwsza próba przeciwstawienia się wszystkim siłom upadku. Próba ta świadcząca o istnieniu zdrowego pnia wśród mas ludowych dała pozytywne rezultaty.

Na tle rozsypujących się reakcyjnych systemów,w imię protestu przeciwko usiłowaniom wygrania haseł społecznego reformizmu na rzecz wschodniego sąsiada,wyrosła nowa siła. Jednocząc nurtującą masy społeczne wolę reform z bezsprzecznie patriotyczną postawą wobec problematyki międzynarodowej,zaistniał w życiu Polski fakt,którego nic już nie może przekreślić. W wyniku uświadomionej tęsknoty mas ludowych powstała w Polsce nowa polityczna kategoria, która po półrocznej próbie życia wykazała sens i prawidłowość swego istnienia.

Tą kategorią jednoczącą wolę niepodległości z postulatem radykalnych reform społecznych jest Centralny Komitet Ludowy. Świadomość tego faktu,świadomość niezależności cekaelowskich ośrodków dyspozycji, zmienia do gruntu sytuację polityczną w kraju.

W odmieniających się z dnia na dzień konjunkturach politycznych na marginesie anglo-rosyjskich walk o polskie dusze, wyrosła siła walcząca o polską Polskę. Siła ta jest gwarantem ideowego odrodzenia narodu. Ma ona oparcie w pięknej tradycji Frontu Lewicy Patriotycznej,w chwili obecnej staje się czynnikiem stabilizującym na szereg lat wprzód wytyczne ideowe polskiej polityki ludowej.

Bezsprzeczność tego jest w świadomości szerokiej opinii publicznej rzeczą oczywistą. Jedynie dzierżące chciwie władzę czynniki reakcyjne w cichej nadziei,że może życiowe trudności lub wewnętrzne niesnaski rozłożą narastającą siłę,bacznie obserwują jej rozwój. Zawodne jej marzenie. Proces konsolidacji patriotycznej lewicy postępuje naprzód,tężejąc wewnętrznie z dnia na dzień,z godziny na godzinę. Centralizacja stała się rdzeniem polskiej myśli politycznej,wykazując tym samym słuszność i prawidłowość swojego istnienia.

Fakt zaś wewnętrznego uporządkowania się,fakt ostatecznej stabilizacji politycznego stanowiska C.K.L.-u zmienia do gruntu równowagę polityczną w kraju.

LUDOWCY I SOCJALIŚCI O DEKLARACJI C.K.L.-u.

Coraz częściej w prasie podziemnej czyta się głosy,wyrażające opinię o doniosłości i znaczeniu konsolidacji stronnictw demokratycznych,której wynikiem jest odezwa z dnia 4.marca br. Oczywiście organa prawicowe odniosły się niechętnie i z wyraźną obawą,zdając sobie dobrze sprawę, że do walki rozstrzygającej o przyszły ustrój społeczno-gospodarczy Polski przybył im nowy i silny przeciwnik. Natomiast ludowcowy organ "Przez walkę do zwycięstwa" z dn.20.6.br.pisze : "Demokracja polska od pierwszego dnia niepodległości musi wytworzyć zorganizowaną siłę,któraby nie dopuś-

ciła do wtłoczenia życia p[...]stwowego na - stare tory,wyżłobione prz[...] konstytucje - "formalną" czyli przedwojenną i praktyki biurokracji. Wykonaniu t[...] zadania nie - mogą stanąć na przeszkod[...] żadne wichrze nia lub bunty czy to pogrobowców sanacji, czy ich faszystowskich spr[...]ierzeńców. - Zorganizować siłę - to znaczy zespolić - ściślej dążenia ruchu chłopskiego i robotniczego i wesprzeć je współpracą szczere demokratycznych elementów pracowniczych miejskich".

Natomiast organ P.P.S. "Robotnik" z dn.25.3.br.w art."Kiereńszczyzna" tak kończy swoje wywody : "Program rzetelny przebudowy społecznej naszego kraju,wysunięty przez P.P.S. i stronnictwo ludowe oraz - przez grupy demokratyczne,jest jedynym - programem,którego urzeczywistnienie zapobiegnie katastrofie społecznej i narodowej,grożącej oddaniem rządów w kraju w ręce szulerów politycznych i zbrodniarzy. - A właśnie pójście obcymi polityki narodu polskiego po linii propagowanej przez naszych reakcjonistów,dałoby w wyniku uchylenie się od załatwienia największych problemów polskiego życia i doprowadziłoby - podobnie jak Kiereńszczyzna w Rosji w roku 1917 - do powszechnej anarchii,w której władzę nad tłumami zdobyłyby grupy - nie liczące się z niczym i służące obcym interesom".

Każdy orientujący się dobrze w polityce obywatel zrozumie oczywiście co to - znaczy. W deklaracji naszej wskazaliśmy - wyraźnie na konieczność powstania Centrolewu,celem realizacji naszego programu - przebudowy Polski. I widzimy,że ten niezbędny twór polityczny dla pomyślnego i - zdrowego rozwoju Polski zarysowuje się - zupełnie wyraźnie. Świadczy to o dojrzałości politycznej narodu i budzącej się - samowiedzy i woli do powstania silnej, - wielkiej i demokratycznej Polski.

SPRAWY POLSKIE.

Po powrocie do Anglii premier Mikołajczyk przyjął przedstawicieli prasy zagranicznej,którym oznajmił,że przedmiotem jego rozmów z prezydentem Rooseveltem były dwie sprawy : położenie Polski oraz - organizacja świata po wojnie. Odpowiadając na pytania dziennikarzy premier oświadczył,że stosunki polsko-rosyjskie były - przedmiotem rozmów,jednak szczegóły nie - mogą być narazie ujawnione. W sprawie ustalenia granic stanowisko USA streszcza - się w tym,że ta zagadnienia powinny być odłożone na okres powojenny. Premier ujawnił również szczegóły swej rozmowy z prof.Lange w takim określeniu : "Z tego co prof.Lange mówił mi o wojsku i ludności polskiej w Rosji,nabrałem raz jeszcze pewności,że każdy żołnierz polski myśli przede wszystkim o - tym,iż walczy o niepodległość Polski". Jest również znamienne,że poraz pierwszy od wielu miesięcy premier wspomniał znów o porozumieniu federalnym pomiędzy państwami sąsiadującymi ze sobą.

Prof.Lange wygłosił przez radio amerykańskie przemówienie. Powiedział m.i. : - "Związek Sowiecki życzy sobie silnej i przyjaznej Polski. Podkreślił też,że Związek - Sowiecki chce nietylko powstania Polski,ale również aby była silna wewnętrznie i zewnętrznie i żeby zajmowała poważne miejsce w - stosunkach międzynarodowych. Wyrazem takiego nastawienia rządu ZSRR jest stworzenie - niezależnej armii polskiej. W wywiadzie prasowym,na zapytanie korespondenta jednej z - gazet amerykańskich prof.Lange usiłuje zanalizować obecne stosunki polsko-rosyjskie mówiąc : "Stalin jest realistą. Moskiewskie koła polityczne uważają,że nie należy wtrącać się do spraw polityki wewnętrznej Polski. Związek Sowiecki dąży do powstania -- silnej Polski,by mogła ona powstrzymać --- Niemców. Polska zaś ze swej strony nie chce być terenem walk między Rosją a Niemcami. - Naród Polski dąży do wolności politycznej i gospodarczej. Związek Sowiecki zapewnia tę wolność. Gwarancją tego są nietylko obietnice,ale i czyny. Gdyby tak nie było, to - armia polska w ZSRR wyglądałaby całkiem - inaczej. A dzisiaj w przeciwieństwie do -- armii czerwonej,jest ona przepojona duchem religijnym i patriotycznym.

Sowiecki uczony,profesor leningradzkiego uniwersytetu,J.Becker,wydał pracę pt. "Mieckiewicz w Rosji" opartą na nowych nieznanych jeszcze źródłach archiwalnych.

NA FUNDUSZ PRASY : Od Przyjaciela-5.000 zł. Krysia-100,Sławek-100,Ciernie-150,Świerk- - 250,Wierny-100,Mod-50,K.U.-50,Bruzda i Ska-25,Aton-100,Motyl-20,Duch-100,Łajownik-100, Skiba-25,Kanar-150,Jurek-500,Karol-100,Sroka-50,Jastrzębiec-50,S.M.-20,Toledo-50, zł. M.M.-1.000,Anirka-30,Józef-50 zł.

-.-

CZY WIECIE ŻE KOSZTY WYDAWANIA PRASY PODZIEMNEJ SĄ OLBRZYMIE - SKŁADAJCIE OFIARNIE DATKI .

-.-